

1978 JH - DS J. K. Tyl ZV ROH ČSD, Martinek-Havlásek: Kamenný řád
1986 KDP - DS J. K. Tyl, Gogol: Ženitba

INFORMACE pro MČAD sebral Andělín Vyličil. Rkp. 1998-2000. kART.
Čičatka, s. 15; Divadlo na Moravě 3, s. 97.

DIVADELNÍ soubor J. K. Tyla. Členové a seznam provedených her
1953-1993. Brodecký zpravodaj 1994, č. 1.

25 LET DS J. K. Tyl z Brodku u Přerova. 1953-1978. Brodek u Přerova,
ZV ROH 1978, OÚ 1994. kART.

KOLAŘÍK, Ivo: Ochotnické divadlo přerovského regionu 1945-2000 aneb
Po stopách amatérského divadla na Přerovsku. Přerov, Divadlo Dostavník
2000, s. 90-97, 212. kART.

SCHWARZBERGER, Ladislav: Brodek u Přerova, okres Přerov. Rkp. 2 s. kART.

BRODESLAVY, o. Plzeň-sever

1924 hrál DS poprvé. 1925-1952 OS Tyl. 1925-1933 30 premiér.
1933 uvádí kronika jedině představení, poté ukončení ODi.

INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Alena Svobodová.
Rkp. 1998-2000. 20 s. PC ART.

BUKAČOVÁ, Irena - ROM, Karel: Divadelní spolek Tyl v Brodeslavech.
HOLEC, Pavel: Počátky divadelní činnosti na Kralovicku po světové
válce. Vlastivědný sborník Rakovnicka s Křivoklátskem a Kralovicka
s Manětinskem 1936, s. 78. M Mariánská Týnice.

SOKA Plasy, M Mariánská Týnice: Pamětní kniha spolku Tyl, kniha jednací
a kniha protokolů.

BROUČKOVA LHOTA, dříve LHOTA BROUČKOVA,

m. č. obce CHOTOVINY, o. Tábor

30. léta 20. stol. zde působil SDO, spojený soubor SDO Lhota
Jeničkova a Broučkova, člen ÚMDOČ.

INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Mil. Šrámek a Tomáš
Pexa. Rkp. 1998. kART.

BROUMOV, viz též OLIVĚTÍN, o. Náchod

1647-1773 divadlo benediktinů. Představení na veřejných prostranstvích a v klášteře. 1647 první zmínka o provedení dramatické hry, na náměstí sehráli hru na náboženský námět místní studenti. Hrávalo se, i před rokem 1647, v hostincích a soukromých domech. V klášteře náboženské hry a hudební akademie. Klášterní divadlo 1684 vyhořelo, hned obnoveno. 1779 opět vyhořelo, k obnově nedošlo. 1795 hrála v zasedací místnosti radnice div. společnost, 1799 ochotníci. 1801 zákaz her ve vlastním domě malíři Josefu Weissrovi. 1802 povoleno hostování kočovné společnosti Ludwiga Cella. Varování občanů před špatnou morálkou herců.

V 19. stol. došlo k rozkvětu místního divadelnictví. Broumovský lékař F. M. Kneisler inicioval vybudování divadla v domě čp. 54. Vybavil ho vnitřním zařízením a stal se jeho prvním ředitelem. Hrál se zde opera a hostovaly ochotnické DS. Po obstrukcích vrchnosti 1806 stavba divadla dokončena. 1814 povoleny Červená Kar-

79 / Lidová divadelní scéna, Slovanské nebe, režie Vladimír Žáček, 1961.

kulka a On se míchá do všeho ve prospěch pohořelých v Broumově a Litomyšli. V městském archivu soupis ochotnických her od 1833. 1882 pastýřská hra, prováděná i 1898, 1903, 1924. 1902 přestavba div. budovy, do 1920 představení jen v němčině.

České ODi patrně od 1890, možná dříve, jeviště v hostinci U Seidlů. Představení se z národnostních důvodů musela organizovat

80 / BROUMOV: Pavel Fiala, autor, režisér i herec Kabaretu o myšlidlech, 1961.

potají. Občas představení SDO NJS, vlastní jeviště v sokolovně ve Velké Vsi u Broumova. 1936 SDO v hostinci U Valentů. Poslední české představení před okupací 28. 10. 1937. Činnost českého menšinového ODi před okupací mimořádně obtížná. Jen výjimečně vystupovali i na scéně Městského divadla.

Po odsunu Němců zač. amatérská scéna opět působit (Zlatá Katy) a brzy se její činnost velmi rozvinula. 1947 obnovil SDO, (vůdčí duch r. St. Cvrček), hrou Bud' a nebo. Představení v Městském divadle, opraveném 1945-1946 ochotnickou svépomocí. 1948 Lucerna, Hadrián z Římsů (poprvé se představil talentovaný herec M. Tláškal). 1948-1949 12 her v 40 představeních.

V dalších letech Lišáci, Fidlovačka, Nezbedný bakalář, Mikuláš Dačický z Heslova, Strakonický dudák, Veselé paničky windsorské, Maryša, Polská krev, Tulák, Lišák Pseudolus, Sněhurka, Pygmalion, Mistr ostrého meče, Měšťáci aj. Řada dobrých herců, A. Vlach, A. Wolerová, J. Chmelík, J. Čtvrtečka, A. Roubal, V. Lejdarová ad., r. St. Cvrček, B. Hvězda, J. Kárník, Jos. Dufek, Jos. Vavruška, O. Kutíková, M. Šedivý aj. ODi se věnovaly celé rodiny: Vikova, Köhlerova, Möhwaldova, Vlachova, Ryšánková, Šafářova atd. 80 aktivních členů, DS patřil k nejlepším souborům okresu.

Na konci 50. a zač. 60. let nastupují studenti a mládež pod vedením prof. St. Másla a H. Michálka, např. Okénko, Zlý jelen, Pětka z mravů, Ulička odvahy, Čechovovy aktovky aj. Máslo také výborný herec, Pan Johanes. Svatba Krečinského, Proces atd. Velká aktivita a úroveň ODi v 50. a 60. letech.

1958 DS mladých, scénická adaptace Máchova Máje, r. Pavel Fiala. Po jeho návratu z vojny DS pod názvem Kladivadlo jedním z nejvýznamnějších divadel MJF 60. let, Náš den, Ať žije Harry Sakrament, Jarčumák, Kabaret o myšlidlech, Láska a dvě variace, Jarčumák II. 1963 Fiala s částí souboru opustili Broumov, Hudryjáda a skorokodýl, po krátkém působení v Kadani se 1965 v Ústí nad Labem Kladivadlo profesionalizovalo.

1961 na popud ÚDLUT při Od experimentálně zal. Lidová divadelní scéna (LDS), pod vedením profes. r. Vl. Žáčka. LDS sdružovala 3 soubory: Kladivadlo, r. P. Fiala, dále SDO, Samota Nadějov, r. Vl. Semelka, a DS, který se vytvořil kolem Vl. Žáčka, Slovanské